

Nou impuls a la salut comunitària per reduir les desigualtats de salut entre barris a Barcelona

02/12/2016

L'Ajuntament presenta el pla de reforç de "Barcelona Salut als Barris", que s'integra amb altres iniciatives de salut i d'intervenció comunitària a la ciutat

En un total de 23 barris es desplegaran programes de promoció de la salut amb una dotació superior als 5 milions d'euros entre 2016 i 2019

L'Ajuntament de Barcelona ha presentat la Mesura de govern d'impuls a la salut comunitària, una estratègia que té com a objectiu millorar l'estat de salut i el benestar de les persones en el conjunt de Barcelona, i en especial en aquells barris amb una situació més desfavorida. Aquest abordatge de salut comunitària, que actua sobre l'entorn social dels barris, forma part de les estratègies municipals per reduir les desigualtats en salut entre aquests barris prioritaris i la resta de la ciutat, i se suma a les polítiques de garantia de drets socials de tot el Govern i de reforç de la sanitat pública que es promouen en el marc del Consorci Sanitari de Barcelona.

L'impuls de les intervencions es concentra en 23 barris sota el paraigua de Barcelona Salut als Barris (BSaB). Són els 18 barris prioritzats per l'anàlisi Urban HEART sobre indicadors socioeconòmics i de salut inclòs en l'Informe de Salut de l'any passat, junt amb altres inclosos al Pla de Barris o que ja formaven part del programa BSaB. A dia d'avui, en tots ells ja s'han iniciat dinàmiques de salut comunitària, en les que participen diferents institucions com **l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)**, el Consorci Sanitari de Barcelona i els districtes municipals, al costat dels agents socials i serveis socials i educatius de cada territori.

Intervencions amb impacte en salut

El programa BSaB té una llarga experiència en desplegar intervencions de salut comunitària al llarg de tot el cicle vital, tant per a famílies, per la infància, en l'àmbit de l'adolescència, per a la gent gran, o per a la població jove. En són exemples el programa de desenvolupament d'habilitats parentals, el projecte Amics i Circ destinat a reduir el fracàs escolar, els programes d'oci saludable per a joves com ara Impuls Jove, De marxa fent esport, els Divendres Alternatius, la Karpa, i els programes en gent gran com les Escoles de Salut o l'Activa't als Parcs.

El model adoptat a Barcelona es sustenta en alguns elements clau:

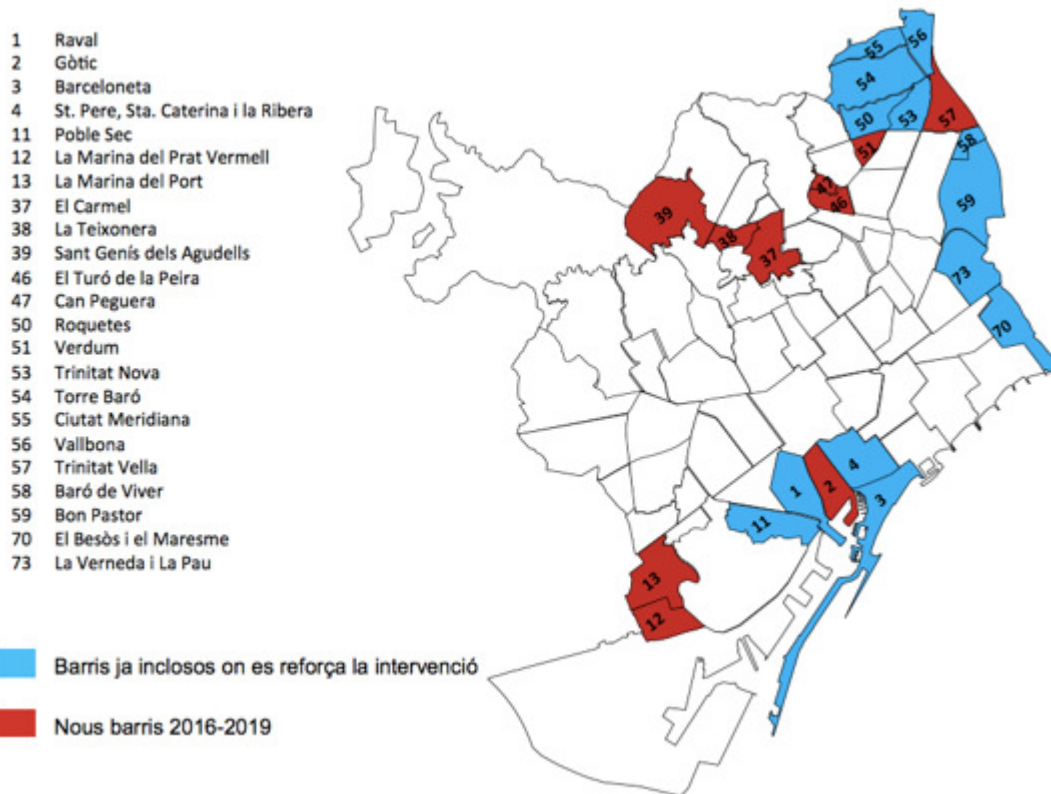
- La promoció d'intervencions basades en les necessitats i recursos del barri.
- El treball intersectorial i en xarxa.
- La participació directa de la comunitat, tot generant dinàmiques sostenibles en el temps.
- Una avaluació sistemàtica d'allò que es porta a terme.

De fet, s'han demostrat efectes positius d'aquestes intervencions en la salut de les persones participants, en les seves conductes i actituds i en el seu suport social, entre d'altres. A més, un estudi recent finançat pel Recercaixa mostra una evolució positiva dels indicadors de salut percebuda en dones i consum de substàncies il·legals en homes en aquells barris de Barcelona amb abordatges intensos de salut comunitària en comparació amb altres socioeconòmicament semblants en els quals no s'havia impulsat la salut comunitària.

Diferents fases d'implantació

Els 23 barris es troben en diferents fases de desenvolupament del procés comunitari. Les fases de la implantació de les estratègies de salut comunitària parteixen d'un acord institucional a tots nivells. Seguidament, es constitueix un grup motor que exercirà el lideratge des de la legitimitat assolida i el consens. La següent fase de diagnòstic consisteix en analitzar les necessitats en salut i els determinants que les condicionen, i finalitza amb la prioritització de les necessitats i de les intervencions per abordar-les. La segueix una fase intensiva d'acció, la fase de seguiment i avaluació, i finalment la fase de manteniment, que dona sostenibilitat a les actuacions.

BARRIS EN ELS QUALS L'AJUNTAMENT IMPULSA BSaB

Marc estratègic i esforç econòmic per la salut comunitària

El pla preveu constituir una taula de salut comunitària en l'àmbit de ciutat. També preveu crear als cinc districtes on es concentren les intervencions de Barcelona Salut als Barris (BSaB) un espai comunitari físic (en un local o en un recinte), que pot ser compartit amb projectes ja actius com el Pla de Barris i Treball als Barris.

Dins del conjunt d'actuacions, es preveu igualment fer una avaluació d'impacte de les intervencions, impulsar la formació i recerca en salut comunitària i l'intercanvi de bones pràctiques, entre altres.

Des d'ara i fins al 2020 es desplegaran accions en 23 barris, amb abordatges combinats. Es preveu respondre a les necessitats amb un reforç de personal especialitzat, buscant sinèrgies altres intervencions comunitàries com el Pla de Barris. El pressupost a hores d'ara és de 5.100.000 euros pel període 016-019.